

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu
zaprasza do wzięcia udziału w konsultacji społecznej na temat konieczności
użycia środka ochrony roślin o nazwie Dimilin 480 SC do ochrony
drzewostanów sosnowych przed barczatką sosnowką, brudnicą mniszką i
borecznikiem sosnowcem.

FSC – Forest Stewardship Council A.C. jest organizacją promującą odpowiedzialne gospodarowanie zasobami leśnymi świata. Skupia właścicieli i zarządców lasów, organizacje społeczne i przyrodnicze, firmy przetwórstwa drzewnego i papierniczego, sieci handlowe oraz osoby prywatne, zainteresowane proekologiczną gospodarką leśną.

Posiadacze certyfikatu FSC spełniają szereg warunków i kryteriów, które zapisane są w dokumencie pt. „ Tymczasowy Krajowy Standard Odpowiedzialnej Gospodarki Leśnej w Polsce”. Sposób i zakres spełniania warunków określonych tym Standardem przez właścicieli i zarządców lasów sprawdzane jest podczas corocznych audytów. Certyfikat przyznawany jest na 5 lat. RDLP w Toruniu posiada certyfikat FSC od 2002 r.

W szóstej zasadzie FSC dobrej gospodarki leśnej określono m.in. warunki odpowiedzialnego stosowania chemicznych środków ochrony roślin. Posiadaczowi certyfikatu FSC zabrania się używania pestycydów opartych na chlorowanych węglowodorach, pestycydów nierozkładalnych, toksycznych, bądź takich, których pochodne pozostają biologicznie aktywne oraz akumulują się w łańcuchach pokarmowych. FSC określiła listę substancji aktywnych wchodzących w skład pestycydów (FSC-GUI-30-001 V2-0), których nieuzgodnione zastosowanie skutkuje odebraniem lub zawieszeniem certyfikatu. Na liście tej znajduje się m.in. substancja aktywna o nazwie diflubenzuron, będąca składnikiem środka ochrony roślin o nazwie Dimilin 480 SC.

W sytuacji konieczności użycia zabronionego środka ochrony roślin w lasach certyfikowanych, posiadacz certyfikatu FSC musi wszcząć postępowanie o derogację, czyli o uzyskanie warunkowego, okresowego pozwolenia, zgodnie z procedurą opisaną w dokumencie FSC-PRO-01-004 (wersja 2-2), której elementem są m.in. konsultacje społeczne.

Konieczność ogłoszenia konsultacji społecznych w tej sprawie wynika z przepisów Polityki Pestycydowej Międzynarodowej Organizacji Forest Stewardship Council A.C. (FSC_POL_30_001_EN_FSC).

Charakterystyka środka

Środek ochrony roślin Dimilin 480 SC jest zarejestrowany do użycia w UE i w Polsce na mocy Decyzji MRiRW nr R-214/2011d z dnia 12.07.2011 r., która zmienia pierwotną Decyzję nr R-5/2008 z 22.01.2008 r. (etykieta środka będąca integralną częścią ww. Decyzji dostępna jest na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w wyszukiwarce pod adresem:

<http://www.minrol.gov.pl/pol/Informacje-branzowe/Wyszukiwarka-srodkow-ochrony-roslin>).

Dimilin 480 SC jest powszechnie stosowany od lat w Europie i Polsce na terenie sadów, pieczarkarni oraz na obszarach leśnych. Wykorzystywany jest do zwalczania szkodników pierwotnych sosny (brudnica mniszka, barczatka sosnowka i borecznik sosnowiec). Maksymalna (dopuszczona prawem) dawka tego środka na 1 ha lasu wynosi 0,15 l. Środek w tej dawce jest bezpieczny dla pszczoł, gdyż jego szkodliwość dla tych owadów stwierdzono dopiero przy ponad dwukrotnie wyższej dawce - 0,375 l/ha. Nie jest szkodliwy dla ludzi, a zalecany w etykiecie środka okres karencji dla runa leśnego wynosi 24 godz. od momentu wykonania oprysku. Środek owadobójczy w formie koncentratu stężonej zawiesiny, do rozcieńczenia wodą, działa żołądkowo na larwy owadów gryzących i ssących w roślinach ogrodniczych i sadowniczych oraz na larwy (gąsienice) owadów zjadających liście drzew leśnych. Wykazuje również kontaktowe działanie jajobójcze. Ze względu na selektywność dla owadów pożytecznych środek jest przydatny w integrowanych programach ochrony roślin.

Dlaczego leśnicy stosują Dimilin 480 SC...?

Zgodnie z ustawą o lasach, w celu zapewnienia powszechnej ochrony lasu, właściciele lasów są zobowiązani do kształtowania równowagi w ekosystemach leśnych, podnoszenia naturalnej odporności drzewostanów, a w szczególności do zapobiegania, wykrywania i zwalczania nadmiernie pojawiających i rozprzestrzeniających się organizmów szkodliwych (art. 9 ustawy o lasach). Ustawa nakłada na nadleśniczego obowiązek wykonywania zabiegów zwalczających i ochronnych, w razie wystąpienia organizmów szkodliwych w stopniu zagrażającym trwałości lasów (art. 10 ustawy o lasach). W drzewostanach nadzorowanych przez RDLP w Toruniu sytuacje gradacyjnego pojawu owadów występują praktycznie corocznie na znacznych obszarach. W poprzednich dwóch latach zaszła konieczność przeprowadzenia zabiegów ratowniczych na łącznej powierzchni przekraczającej 50 tys. ha. Na 90% tego arealu użyty został, z prawie 100% skutecznością, preparat Dimilin 480 SC w dawce 0,1 litra/ha. Z prognozy opracowanej na podstawie obserwacji dokonanych w roku ubiegłym wynika, że na kilku tysiącach hektarów lasów nadal utrzymuje się znaczące zagrożenie od barczatki sosnowki i brudnicy mniszki. Ponadto w kilkunastu nadleśnictwach, na znacznych obszarach stwierdzono wzmożone występowanie, bardzo trudnych do prognozowania, boreczników sosnowych z dużym udziałem borecznika sosnowca. Za zasadnością używania Dimilinu w zagrożonych drzewostanach sosnowych przemawia jego uniwersalność czyli działanie zarówno na gąsienice motyli jak i na larwy błonówek. Ponadto żołądkowe działanie powoduje, że giną zasadniczo tylko stadia owadów żerujących na aparacie asymilacyjnym drzew. Brak toksycznego działania kontaktowego na owady pożyteczne również wskazuje na dalsze stosowanie Dimilinu w ochronie naszych lasów. Rozległość powierzchniowa gradacji owadów uszkadzających korony drzew leśnych oraz stosunkowo krótki okres czasu, w którym występuje możliwość ograniczenia ich populacji wymusza zastosowanie do zabiegów ochronnych technik agrolotniczych. Obecnie, jedynym środkiem zarejestrowanym w Polsce przeciwko barczatce sosnowce jest Dimilin 480 SC. Z długoterminowych prognoz występowania owadów leśnych wynika, że w kolejnych latach może nadal utrzymywać się zagrożenie kujawsko-pomorskich lasów wymagające podejmowania zabiegów

ratowniczych.

Procedury określania zagrożenia i stosowania zabiegów ochronnych określone są, w obowiązującej w Lasach Państwowych, Instrukcji Ochrony Lasu. Zgodnie z zapisami w tym dokumencie corocznie dokonywany w lasach jest szereg badań i obserwacji służących właściwemu określeniu zagrożeń, w tym zagrożeń ze strony owadów. Decyzje o potrzebie wykonania zabiegu ratowniczego za pomocą technik lotniczych poprzedzane są zebraniem wielu danych o liczebności żerujących w koronach drzew gąsienic bądź larw oraz informacji o aktualnym stanie ulistnienia w zagrożonych drzewostanach. Dokumenty kwalifikujące las do zabiegu agrolotniczego zatwierdzone są przez właściwego nadleśniczego, dyrektora RDLP oraz przez kierownika Zespołu Ochrony Lasu będącego jednostką organizacyjną Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych. Ponadto, od wiosny 2013 roku, decyzje o wykonaniu zabiegu agrolotniczego wydaje Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W sytuacji kiedy konieczne dla ratowania drzewostanów będzie wykonanie zabiegów z użyciem Dimilinu 480 SC, zostanie wykorzystana metoda agrolotnicza, przeprowadzona w oparciu o przepisy wynikające z obowiązującego w tym zakresie prawa polskiego i UE. Zabiegiem objęte zostaną jedynie zagrożone tereny leśne, z wyłączeniem położonych w 100 metrowej strefie buforowej od pasiek, krawędzi jezdni dróg publicznych zaliczanych do kategorii dróg krajowych, zbiorników i cieków wodnych, oraz innych nie będących celem zabiegu terenów nieużytkowanych rolniczo. Na czas zabiegu i karencji środka zostanie wprowadzony czasowy zakaz wstępu do lasu. W warunkach przyrodniczych lasów RDLP w Toruniu w tym przewaga jednogatunkowych drzewostanów sosnowych powoduje, że sytuacje zagrożenia trwałości zbiorowisk leśnych z tytułu gradacji owadów mogą wystąpić na całym nadzorowanym obszarze. Zakres terytorialny obszarów leśnych zarządzanych przez RDLP w Toruniu (nadleśnictwa, powiaty, gminy) przedstawiony jest w postaci elektronicznej (format PDF) na stronie internetowej RDLP.

Treść wniosku konsultacyjnego RDLP w Toruniu zamieszczona jest ponadto na stronie internetowej RDLP - <http://www.torun.lasy.gov.pl/>. Załącznikami do pisma są:

- pliki mapowe (jw)
- informacje ogólne (szczegóły kontaktu)
- wniosek o tymczasową zgodę na stosowanie pestycydów (dok. AD 41-A-06)

Przebieg konsultacji

Prosimy o zgłaszanie uwag odnośnie użycia przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Toruniu środka ochrony roślin – Dimilin 480 SC w terminie do 27.04.2014 (45 dni od daty ukazania się niniejszej informacji) pocztą tradycyjną z dopiskiem „konsultacje FSC” na adres: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu, ul. Mickiewicz 9 87-100 Toruń lub elektronicznie: sekretariat@torun.lasy.gov.pl. - wpisując w temacie „konsultacje FSC”. Wszelkie informacje na ten temat zostaną Państwu udzielone również telefonicznie pod nr tel. +48 56 65 84 347 .

Więcej informacji o certyfikacji FSC znajdują Państwo na stronie www.fsc.pl.